

پرسشنامه فاصله اجتماعی بوگار دوس

فاصله اجتماعی، یعنی درجه ای که بر اساس آن یک فرد، فرد دیگری از گروه های اجتماعی، ملی، قومی و مذهبی دیگر را می پذیرد. در زیر، چگونگی اجرای این مقیاس را شرح می دهیم تا دانشجویان بتوانند عملاً با شیوه نگرش سنجی آشنایی پیدا کنند و در ضمن مفهوم فاصله اجتماعی را خوب بفهمند.

وسیله آزمایش

اوراق حاوی یک جدول دو بعدی، که در ستون اول سمت راست آن اسامی ۱۰ تا ۲۰ ملیت خارجی، با نظم الفبایی (مثلاً آلمانی، آمریکایی، افغانی انگلیسی، ایتالیایی، پاکستانی، ترکیه ای، عراقی، فرانسوی، مصری، و ...) و در ردیف بالای آن نگرش های مربوط به فاصله اجتماعی نسبتاً محدود (به عنوان جهانگرد، مهاجر، همکار، همسایه، دوست شخصی و عضو سببی خانواده پذیرفتن) نوشته شده است.

جدول واکنش افراد در مقابل خارجی ها. بدین ترتیب که آنها را بر اساس کدام یک از معیارها می پذیرند.

عضو سببی خانواده	دوست شخصی	همسایه	همکار	مهاجر	جهانگرد	اسامی ملیت های خارجی
						آلمانی
						آمریکایی
						افغانی
						انگلیسی
						ایتالیایی
						پاکستانی
						ترکیه ای
						عراقی
						فرانسوی
						مصری

پرسشنامه فاصله اجتماعی بوگار دوس

روش اجرا

روش اجرا به این صورت است که دستورالعمل زیر را برای آزمودنی می خوانند و آن گاه سولاتی از او می پرسند.

دستورالعمل

می خواهیم واکنش شما در برابر موقعیت های مختلفی که ممکن است در روابط شما با خارجیان اتفاق بیفتد بدانیم. مثلا، ممکن است یک دانمارکی را به عنوان جهانگرد در کشور خود بپذیرید. شما باید نظر خود را درباره یک دانمارکی، به عنوان فردی که معرف ملت خود است اظهار کنید، نباید یک دانمارکی شناخته شده را در نظر بگیرید و همچنین نباید بر اساس افرادی که خیلی خوب یا خیلی بد هستند، قضاوت کنید. پس از آن که آزمودنی دستورالعمل را فهمید، آزماینده، در مورد هر ملیت، سری سولات (جهانگرد، مهاجر، و ...) را با همان نظمی که در جدول آمده است می پرسد و هر بار که پاسخ مثبت می شود در ستون مربوط به آن علامت × می گذارد.

نظرخواهی بدین صورت انجام می گیرد که پژوهشگر اوراق را بین کارکنان توزیع می کند و از آنها می خواهد تا هر یک از ملیتها را در نظر بگیرند و جدول را پر کنند. او باید یادآوری کند که آزمودنی ها نباید، پیش از پاسخ دادن به یک سوال، به سوال بعدی بپردازند. حتی ممکن است خود پژوهشگر اسامی ملیت ها را به تدریج بخواند و از آزمودنی ها بخواهد که به آنها پاسخ دهند.

تحلیل نتایج

اوراق همه افراد جمع آوری می شود. پژوهشگر همه پاسخ ها را بر روی یک پاسخننامه منتقل می کند. بدین صورت که در هر ستون، برای هر یک از پاسخ های مربوط به آن یک × می گذارد. تعداد ضربدرهای موجود در هر خانه نشان می دهد که چند کارمند حاضرند یک آلمانی را به عنوان جهانگرد و در کشور خود بپذیرند. اعداد به دست آمده را به درصد تبدیل می کنند. مثلا، اگر از ۶۰ آزمودنی، ۱۵ نفر بگویند که حاضرند آلمانی ها را به عنوان جهانگرد در کشور خود بپذیرند، درصد آنها ۲۵ خواهد بود:

$$۱۵/۶۰ \times ۱۰۰ = ۲۵$$

پس از آنکه درصد همه ملیت ها در مورد همه نگرش ها معلوم شد، آنها را به ترتیب نزولی تنظیم می کنند. مقایسه طبقه بندی کشورها بر اساس سولات مختلف، نشان خواهد داد که تقریبا شبیه هم هستند و هر اندازه روابط نزدیکتر می شود، از تعداد پاسخهای مثبت کاسته می شود. بدین ترتیب که ما حاضر می شویم تعداد زیادی از خارجیها را به عنوان جهانگرد یا مهاجر در کشور خود بپذیریم، اما به آسانی با آنها دوست نمی شویم یا ازدواج نمی کنیم.